

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

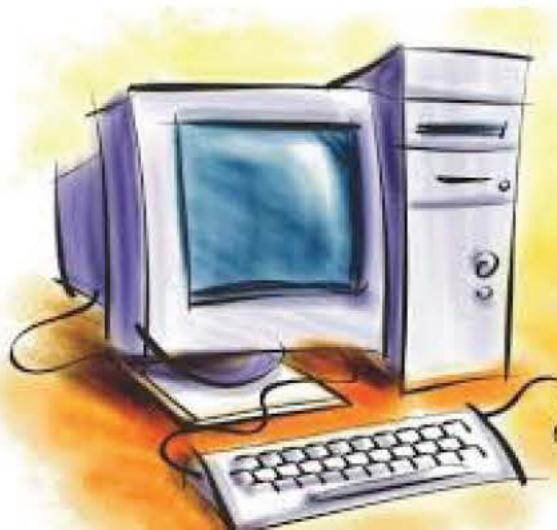
Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampandonis@gmail.com

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ

Ας δούμε τα αρνητικά και θετικά της πληροφορικής. Ας αρχίσουμε πρώτα από τα θετικά:

1. Οι πλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο κατοχυρώνουν το ιδεώδες της απόλυτης ελευθερίας στην επικοινωνία και στη διακίνηση της πληροφορίας. Κάθε χρήστης είναι ταυτόχρονα πομπός και δέκτης κι επιλέγει το άτομο με το οποίο θα επικοινωνήσει και το χρόνο, ανεξάρτητα από παραμέτρους πολιτισμικού γεωγραφικού ή πολιτικού χαρακτήρα.
2. Η ελεύθερη διακίνηση των πληροφοριών δημιουργεί κι έναν πολύ πιο γρήγορο ρυθμό στην προώθηση των μηνημάτων και των γνώσεων κι αυτό σημαίνει ταχύτερο ρυθμό στην πρόοδο των επιστημών. 'Έτσι εξηγείται η ανέλιξη στην εποχή μας όλων των κλάδων της πληροφορικής, καθώς μέσα από το διαδίκτυο επιστήμονες και κοινωνικοί φορείς ανταλλάσσουν απόψεις σε οποιοδήποτε θέμα.
3. Διευρύνουν το γνωστικό ορίζοντα του ανθρώπου κι ειδικότερα του νέου. Οι γνώσεις που προσφέρουν δίνονται στην πιο σύγχρονη μορφή τους κι αυτός είναι κι ένας λόγος που προσελκύουν το ενδιαφέρον του ανθρώπου.
4. Αυτή η γνώση μπορεί να δοθεί ταχύτατα από την πιο εξειδικευμένη μορφή της πολύ πιο γενικά και συνθετικά. Δίνεται μέσα από ένα συσχετισμό εικόνας- λόγου- ήχου και γι' αυτό είναι περισσότερο παραστατική και κατανομένη.
5. Οι πλεκτρονικοί υπολογιστές σπρίζουν τη διαθεματική προσέγγιση, καθώς ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο μπορεί να αναλυθεί από πολλές και διαφορετικές πηγές πληροφοριών.
6. Ενισχύεται η συνεργατική μάθηση, καθώς μία συγκεκριμένη ερνασία μπορεί να εκπο-

νηθεί μέσα από τη συνεργασία μαθητικών μοιονοτήτων ή φορέων της ίδιας ή διαφορετικής εθνικής κοινότητας.

7. Ενισχύεται η αλληλεγγύη, η συνεργατικότητα και διαμορφώνεται ένα πνεύμα συλλογικής συνείδησης.
8. Στο δημόσιο βίο έχουν ανατρέψει τα μέχρι τώρα δεδομένα καθώς βοηθούν καθοριστικά στην αρχειοθέτηση στοιχείων και πληροφοριών, εξοικονομούν χώρο και χρόνο, αντιμετωπίζεται η γραφειοκρατία και τελικά ο εργαζόμενος γίνεται περισσότερο αποδοτικός. Επίσης οι μπχανισμοί του κράτους γίνονται περισσότερο ανταγωνιστικοί.
9. Γίνεται ένας τρόπος δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου κι ίσως και ψυχαγωγίας ενώ βοηθούν σημαντικά στην οικονομική ζωή και το εμπόριο αλλά και στην επιστήμη. Για παράδειγμα, η υπηρεσία της τηλειατρικής ή οποία βοηθά πολλούς ασθενείς από απόσταση. Σε χώρες όπως η Αυστραλία με τις απέραντες εκτάσεις και τον αραιοκατοικημένο πληθυσμό αλλά και στην Ελλάδα με τα αρμέτρητα νησιά και το ορεινό ανάγλυφο της, η τηλειατρική αποτελεί πολλές φορές μονόδρομο για ορισμένες απομονωμένες κοινότητες.

Ας δούμε όμως και τα αρνητικά.

1. Η απόλυτη ελευθερία στη διακίνηση των πληροφοριών έχει κι αρνητικές και επικίνδυνες προεκτάσεις κι αυτό γιατί θα πρέπει ο καθένας πλεόν μόνος του να ελέγχει την αξιοποίησία και την εγκυρότητα αυτών των πληροφοριών, διαφορετικά θα γίνει αντικείμενο πλάνης, πολύ πιο επικίνδυνης από την παραπληροφόρηση των άλλων μέσων ενημέρωσης.
2. Πολύ έντονο στο σύγχρονο κόσμο είναι ο κίνδυνος του πλεκτρονικού εγκλήματος με θύματα κατ' εξοχήν νέου ανθρώπου. Προσωπικά δεδομένα παραβιάζονται, αρχεία ή κωδικοί καταρρίπονται κι ο καθένας γίνεται υποχείριο επιτήδειων ικανών να απειλήσουν όχι μόνο τα δικαιώματα του αλλά και ίδια του την ζωή.
3. Σε κάθε περίπτωση ο πλεκτρονικός υπολο-

γιστής και το διαδίκτυο θεωρούνται επίτευγμα της τεχνολογίας και είναι στοιχεία του τεχνοκρατικού πολιτισμού. Επομένως η αξία τους δεν μπορεί να αποκτήσει υπέρμετρες διαστάσεις. Τη γνώση του και την εργασία του ο άνθρωπος δεν μπορεί να τα στρίξει, να τα θεμελιώσει αποκλειστικά και μόνο σε αυτά. Δεδομένα καταρρίπονται κι αρχεία αλλοιώνται.

4. Όμως από την άλλη μεριά δεν μπορούν να γίνουν υποκατάστατο της κοινωνικής συμπεριφοράς και σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσουν την ανθρώπινη παρουσία. Αν συμβεί αυτό τότε οδηγούν στην κοινωνική απομόνωση.
5. Οι πλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο προσφέρουν γνώσεις αλλά η διαδικα-

σία της μάθησης δεν μπορεί να στηριχθεί εξ ολοκλήρου στην πλεκτρονική υπολογιστή, γιατί απαιτεί χρόνο, προσήλωση, κριτική σκέψη και κυρίως ανθρώπινη επαφή. Οι πλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο θα δώσουν γνώσεις αλλά υπάρχει κίνδυνος να κάνουν τον άνθρωπο, ο οποίος θεωρεί τον εαυτό του σοφό, που πιστεύει ότι γνωρίζει τα πάντα.

6. Ενα από τα αρνητικότερα όμως σχετικά με τους πλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο είναι ο εθισμός. Επίσης η μονοπάληση του ελεύθερου χρόνου. Και τα δύο αυτά είναι επικινδυνά για την ψυχική και σωματική υγεία. Π.χ. για την σωματική υγεία, η πολύωρη χρήση του πλεκτρονικού υπολογιστή μπορεί δημιουργήσει προβλήματα στην όραση ή και ακόμα πόνους στο μυοσκελετικό σύστημα.
7. Επίσης έχουν αρνητική επίρροια σε θέματα γλώσσας εθνικών χαρακτηριστικών, εθνικού πολιτισμού κι αυτό γιατί μέσα από αυτά προβάλλεται ο πολιτισμικός ιμπεριαλισμός των πιο ισχυρών κρατών.

Για όλα τα παραπάνω λοιπόν προσοχή.

